

Historien om embedsmanden, der revolutionerede livet for udviklingshandicappede

Bjarne Hesselbæk: Den forhærdede idealist

Ny biografi om Niels Erik Bank-Mikkelsen viser, hvordan én embedsmands opgør med tvang, overgreb og racehygiejne i dansk åndssvageforsorg resulterede i en af de mest betydningsfulde reformer i dansk handicappolitik – og ændrede livet for tusindvis af mennesker.

Da Niels Erik Bank-Mikkelsen (1919-1990) begyndte sit arbejde i den danske åndssvageforsorg, mødte han en virkelighed, hvor de såkaldt åndssvage blev betragtet som minusindivider og moralsk defekte. Det satte han sig for at ændre på.

Han formulerede det banebrydende normalitetsprincip, der bygger på en frivillig forsorg med ret til arbejde, uddannelse og sexliv – et princip, der i dag er en integreret del af FN's Handicapkonvention. Opbygningen af en ny, værdig forsorg krævede indædt kamp mod systemet, mod politikerne og mod de regerende overlæger.

Den forhærdede idealist er historien om en visionær embedsmand, som skabte verdens mest progressive åndssvagelov, der satte menneskerettighederne først. Samtidig rejser bogen spørgsmål, der fortsat er aktuelle: Hvordan sikrer vi menneskerettigheder, selvbestemmelse og værdighed for mennesker med handicap?

"Vi lever i en tid, hvor landets regering giver udviklingshandicappede en undskyldning, samtidig med at stat og kommuner systematisk afvikler de værdier og resultater, Bank-Mikkelsen kæmpede for og delvist opnåede. Vi er desværre inde i en periode, hvor det går den gale vej." – Bjarne Hesselbæk

Historien om Bank-Mikkelsen er dermed også en invitation til at diskutere, hvordan vi i dag forvalter arven efter ham.

Bjarne Hesselbæk er journalist og forfatter med speciale i velfærdshistorie og socialpolitik. Han har tidligere udgivet *Befrielsen – de udviklingshæmmedes historie i Danmark* og bidraget til samfundsdebatten om social ulighed, handicap og værdighed.

Bjarne Hesselbæk:

Den forhærdede idealist. Niels Erik Bank-Mikkelsen og kampen for udviklingshandicappedes ret til et normalt liv

476 sider

Forlagets pris: 329,95 kr.

Udk. 19. august 2026